

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 1

1. ledna 2017

Cena: 8 Kč

Srdečně Vás zveme na bohoslužbu při příležitosti 97. výročí zrodu Církve československé husitské, která se bude konat v sobotu 7. ledna 2017 od 15 hodin v chrámu sv. Mikuláše v Praze 1 na Staroměstském náměstí. Bohoslužbu povede bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta s biskupským sborem, kázáním poslouží olomoucký biskup bratr Rudolf Göbel. Na varhany doprovodí Michal Hanzal.

Cestou činu

Co pomohou všechny směle a krásné myšlenky a vznešené cíle, není-li odvahy, není-li rozhodných oslobozňujících činů? Neb aspoň jednoho činu, jímž těžký kámen jest uveden v pohyb a společnost v rozhodnutí. (A. Spisar, ČZ 23, 1937)

Před nedávnou dobou se pro nás vstupem do slavnostního adventního období otevřel nový církevní rok. Evangelium na jednu z adventních nedělí nám připomnělo biblický text, v němž je Jan Křtitel představen jako prorok, jenž na základě dávných zaslíbení přichází, aby „připravil cestu Páně a vyrovnal mu stezky“. Po Janu Křteli, jenž takto burcoval z letargie své současníky, ohlašuje příchod nebeského království, si tento nadmíru závažný úkol v jistém smyslu vytyčilo mnoho postav křesťanských dějin. A samozřejmě také našich českých dějin. Jedna z nich ho vzala opravdu vážně a jak se nám dnes jeví, věnovala mu snad každou hodinu svého života.

Před nedávnou dobou rovněž proběhla ve spolupráci s naší husitskou fakultou konference, navazující na obdobné setkání v Brně, kdy jsme se zamýšleli nad identitou naší církve, nad nosnými prvky naší teologie, liturgie i spirituálního života, a dospěli jsme k názoru, že identita „nemůže být dána minulostí a ani

přítomností. Naše identita musí být identická s naším cílem, a tím je Kristus. Ten poznáný i ten eschatologický“ (ČZ 48, 2016, citace z článku R. Ferčíka), nicméně i k tomu, že je zároveň úkolem každé církevní generace znovu promyšlet onen drahocenný odkaz našich odvážných a odhodlaných otců zakladatelů, podrobovat ho poctivě kritice a ono ryzí, neměnné, v něm nově ve svém současném životě oživit a na něm stavět.

To se samozřejmě týká i díla našeho prvního patriarchy Karla Farského, od jehož skonu si tento rok připomeneme 90 let a jehož červnové výročí tak nasměruje i značný díl naší celoroční společné práce v církvi. Ať už se jedná o práci na našem časopise, přípravu nejrůznějších setkání, přednášek a konferencí či samotné otevření kaple Karla Farského v jeho rodném Škodějově, které je plánováno na červen tohoto roku.

Připomeneme si, že svou práci na vyrovnání cest, kterými se Pán ke svému lidu snáze dostane, začal bratr Farský již dlouho před známou první českou mší v chrámu sv. Mikuláše či vyhlášením církve v Národním domě; je třeba se za ním vydat do válečné Plzně r. 1917 – kdy došlo ke střetnutí s arcibiskupem Huynem, vizitujícím na reálce, kde Farský učil, a o rok později rovněž k ještě daleko bolestnějšímu

zážitku – střetnutí s tragédií v Koterovské ulici, kde zahynulo pod palbou vojáků několik dětí...

Tehdy jistě došlo v jeho mysli k silnému popudu pro přelom starého a nového, který se pak projevil i jasným postojem při četných schůzích Jednoty katolického duchovenstva i jejího radikálního křídla Ohniska; postojem, jenž onoho 8. ledna 1920 nedovolil jinak...

A jako odpověď na kritiku, kterou bylo možné slyšet od odpůrců církve v jejích počátcích, lze konstatovat, že již v té době Farský věděl a netajil se tím, že všechny požadavky vnější, včetně zdobrovolnění celibátu, jsou jen předpoklady k daleko hlubší proměně v Duchu Kristově, schopné postihnout a přeměnit život se všemi jeho aspekty... Dnes rovněž můžeme říci: ano, tyto počátky církve nebyly prostě chyb, zrovna tak jako byl český národ za doby první republiky teprve ve fázi uvědomování se, a vznik národnostního státu tak představoval spíše splněný sen části jeho obyvatel než předem připravenou a důkladně promyšlenou akci... I cesta tisíce mil začíná prvním krokem.

Připomeneme si Farského známé myšlenky teologické, včetně orientace na biblická studia, v nichž hledal pro církev nutné zakotvení a která zakládal na vlastních *Dokončení na str. 3*

PF 2017

*Kam zmizela svatá rodina?
Zbyly jen láhve od vína. Nezálohané.
Ještě že ty jsi zůstal, Pane.*

Václav Žďárský

*Slavnost Betlémského světla v Mirovicích - Betlémské světlo a varhanní koncert Petra Tvrčka přivedl 17. prosince do husitského kostela téměř stovku návštěvníků. Děkujeme dětem z mateřské i základní školy, paní místostarostce města Mirovice Ing. Bc. Marii Hrdinové, katolickému knězi P. Mgr. Mariuszovi Klimczukovi, starostovi dobrovolných hasičů Josefu Hortalovi a především otci i synovi Tvrdkových, za krásný adventní večer.
Text a foto: Miroslav Felcman Náboženská obec CČSH Mirovice*

Adam a Eva v nás a vánoční příběh

Myslíte si, že biblický příběh o Adamovi a Evě nám moderním lidem nic neříká? Mladí z našeho sboru nám odpovídně na 3. neděli adventní 11. 12. znázornili, že tomu tak není. Sehráli v zaplněné velké ekumenické kapli Thomayerovy nemocnice čtyři situace z našeho současného života, kdy můžeme podlehnout našeptávání Pokušitele, anebo uposlechnout Boha - Božího posla. Jen jeden nikdy nepodlehne zlu - Ježíš z Nazaretu. Z jeho narození se v naší drammatizaci radovali Marie a Josef (živý Ježíšek i zaplakal nad Pokušitelem, schovaným mezi lidmi - v našem světě), andělé, pastýři s ovečkami, hudebníci a mnozí další příchozí... A všichni společně jsme radostně zpívali! Více fotografií naleznete na našich webových stránkách: <http://nokrc.xf.cz>. Bohu děkuji NO Praha 4 Krč a Braník. JB

Zvedám první pohár vína a připijím nebi a zemi. Připijím i temnotě, kterou Pánův duch oddělil od světla. Připijím jí pro krásu spánku i něhu milování se. Připijím jí pro vůně noci i trpyt hvězd. Světu připijím pro radost z práce i barevnost květů. Připijím klenbě shromažďující vody v jednom místě a dávající základ zemi. Připijím jí pro dojemnost prvních dětských krůčků i pro krásu hlíny, obrácené rádlím. Zvedám druhý pohár vína a připijím bylinám i stromům. Připijím jim pro vůni chleba, barevnost jablíček i opojnost vína. Připijím všemu, co můžeme ze země i bylin získávat pro radost a užitek. Zvedám třetí pohár vína a připijím slunci, hřejícímu naše těla a svítícímu naší práci i starosti. Připijím měsíci, dávajícímu vyprahlé zemi rosu. Připijím hvězdám, jež je tak krásné ve dvou počítat. Zvedám čtvrtý pohár vína a připijím všem, kteří žijí ve vodě i ve vzduchu. Připijím jim pro plnost rybářských sítí i pro šelest křídel a zpěv v korunách stromů. Připijím všem zvířatům i plazům pro rozmanitost jejich života a bohatství Pánovy fantazie i sílu jeho moudrosti. Zvedl jsem všechny čtyři poháry vína. Připil jsem všem, kromě člověka. Sám sobě nepřipijím, neboť samotářské pítí je nelidské. Nepřipijím si i pro strach, který sám ze sebe mám.

Z hebrejské sbírky „Havdala“ přeložil Aleš Jaluška

Novoroční vyznání...

Bohumil Ždichynec

Práh času usmířen překročil první leden,
z nebe padají sněhové vločky na práh Nového roku,
v kostelích se rozeznelly zvony probouzející život
do ticha bílé krajiny.

- Kde odpočívá nekonečná paměť?

Mám službu v nemocnici, na koronárním pokoji
ošetřuji pacienta s infarktem myokardu.

Navzdory mrazu se na monitoru srdce chvěje
nedočkávatosti a rampouch křehkého snu ráje
taje s navracejícím se hlasem lidské víry.

Infúze odpočítává času kapku po kapce
v navraceném štěstí žít.

Z dálí přilétají zvony buněčných klonů Babylónu,
ve volání pastýřů ovcí přicházejícím od Betléma
zpod prorockých svitků z Kumránu.

Genové dějství víry prvotním svědectvím

v molekulárním poselství Božího zrodu.

Obraz původní krajiny se v té chvíli myslí vrací.

Člověk je v ní vděčen za malé milosrdenství,
úsměvem v útěše, v souznění slov.

Doteky Francie v Malostranské besedě

V pondělí 28. 11. představili Mirek Kovářik a jeho spolurecitátor Radek Bláha v Malostranské besedě knihu autorské čtveřice: Olgy Nytrové, Jitky Bonaventurové, Bohumila Ždichynce a Břetislava Ditrycha.

Dvě básničky a dva básníci mají jedno společné – lásku k Francii. Nechtěli být běžnými, obvyklými průvodci, ale přesto jimi vlastně jsou. Stávají se průvodci po stopách, které v nich Francie zanechala. V doslovu M. Kovářika k Dotekům Francie se zaslíbení praví: „V čase evropské integrační komplementarity důležitý postřeh: francouzská kultura nebyla nám v běhu věků nikdy vnucována či násilně oktrojována s tendencemi převýšit či nahradit tu naši. Právě naopak: k dotekům zdrojů její fyzicky i duchovně vnímané hojnosti vedla cesta do Francie především krajinami srdce, identifikací vlastních citových podloží s jejími atributy. (...) Doteky jako terče, kam míří šipky naděje z vědomí, že inspirativní krása toho všeho, co bylo vykřesáno do veršů a slov na tyto stránky, nepřestane trvat.“

V průběhu večera M. Kovářik a R. Bláha zvali na pódium autory k rozhovoru a přednesu veršů. V zaplněném sálku panovala dobrá nálada a zaujaté publikum odměnilo účinkující srdečným potleskem. Přejme knize, aby čtenářům přinesla zážitek, o němž hovoří dr. Ždichynec v editoriale publikace:

„Pro básníky, kteří jsou autory této knihy, byla tím sdíleným místem Francie. (...) Francie nám dává zakusit, že nejsme jen prach a stín jim vržených, jak pravil starořímský básník Q. H. Flaccus.“

(DOTEKY FRANCIE, O. Nytrová, J. Bonaventurová, B. Ždichynec, B. Ditrych, vydal Časopis XB – I, 2016)

Václav Strachota

Z kazatelského plánu

Nový rok - Jména Ježíš

Před jménem Ježíšovým se skloní každé koleno na nebi, na zemi i pod zemí a k slávě Boha Otce každý jazyk vyzná: **Ježíš Kristus jest Pán.** **FILIPSKÝM 2,10-11**

První čtení: Numeri 6,22-27

Tužby novoroční:

2. Aby nás i v novém roce svou pomocí provázel a do svého království dovedl, modleme se k Hospodinu.
3. Aby Kristus nám byl soudcem nejen spravedlivým, ale i milosrdným, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, tvůj Syn se vtělil pro naši spásu. Dej, ať si lidská srdce vpravdě zamilují jméno tvého Jednorozeného! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Galatským 4,4-7

Evangelium: Lukáš 2,15-21

Verše k obětování: Žalm 86,12.5

Verš k požehnání: Žalm 86,9

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, tys nás stvořil a vykoupil. Shlédni milostivě na naše prosby, ve své lásce nás přijmi pro jméno svého Syna a daruj nám svou milost, ať se radujeme, že naše jména jsou zapsána v nebi pod slavným jménem Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 272, 232, 234, 210

Předsevzetí

Milí čtenáři,

stojíme spolu na samém prahu nového roku, v duši nám ještě doznívá poezie a kouzlo právě prožitých Vánoc, na které se teď budeme muset celý dlouhý rok těšit. Tak tak, co je krásné, pádí rychle a než si stačíme to lahodné a milé užít, už je to zase pryč.

A je tu Nový rok, po něm první všední den a přichází čas, kdy se musíme pustit do křížku nejen s každodenní prací, starostmi a úkoly, nýbrž mnozí z nás i se spoustou předsevzetí přijatých a vyslovených před společností známých či jen rodinou či před sebou samým na konci starého a počátku nového z roků.

Ano, vždyť kdo z nás by nechtěl být lepším, usmívat se na celý svět kolem, být ho někdy prostě nebaví, kdo by nechtěl dělat jen moudrá rozhodnutí a moudré činy, ač bezstarostnost je zpravidla jednodušší a naší přirozenosti i bližší. Vědomí si vlastní nedokonalosti zkrátka chceme alespoň na chvíli být těmi, kterými bohužel nejsme.

A je to tak správně, vždyť co jiného, než touha zlepšit se, zdokonalit, být lepším a zejména prahnout po tom, co jiného nás může posunout - nejen v očích druhých -

vpřed? Víra v to, že to dokážeme a přepereme vlastní nedokonalost, je vzácná věc, nemyslete si, a není zdaleka každému dána. Važme si proto svých předsevzetí a závazků, které přijímáme a ukládáme si a ač nikým nenuceni, vrháme se do boje s vlastním já. Je to projev odvahy, síly a vůle. A pramálo přítom znamená, zda se nám to nakonec povede či nikoliv. Vždyť výsledek takového boje je nejen součet všech možných i nemožných proměnných, nýbrž i projevem Boží vůle. Bůh na nás popatří a naši snahu vidí a registruje a jsem přesvědčena, že nám drží i palce. Jistě, občas někomu tu a tam takříkající šlápne na kuří oko, to když někdo chce být dokonalý příliš, neboť ne všechno podstatné je ukryto toliko v dokonalosti. I nedokonalost má své místo v úradku Božím, přeci uznáte, že svět dokonalých by byla jedna velká nuda.

Proto, milí čtenáři, mějte rádi svá předsevzetí a mějte rádi za ně sebe, važte si jich a hýčkejte se za to, že jste jich schopni a ochotni je přijímat. A na řeči typu, že jsou k ničemu, když se stejně tak jako tak nedodrží, nic nedejte, jsou liché. On je to veliký kus práce, takové předsevzetí, přeci jen, nejtěžší boj je se sebou samým. To platilo v loňském roce a platí to i v letošním.

Hezký, radostný rok vám přeje **Klára Břeňová**

Je daleko víc omezenosti než skutečné špatnosti ve světě; ale je tu přece jen víc sympatie a důvěry, přívětivosti a dobré vůle, než aby bylo možno lámat hůl nad světem lidí. Nevěřím v dokonalost dnešního ani příštího člověka; svět se nestane rájem ani revolucí, ba ani vyhubením lidského plemene. Ale kdybychom mohli nějakým způsobem sebrat všechno to dobré, co vězí koneckonců v každém z nás, hříšných tvorů, věřím, že by se dal na tom konstituovat svět přece jen daleko vlídnější, než je ten dosavadní. Snad řeknete, že je to slaboduchá filantropie: ano, patřím k idiotům, kteří mají člověka rádi, protože je to člověk.

Karel Čapek

Nad Písmem

V Ježíšově jménu do nového roku

L 2,15-21

Když uplynulo osm dní a nastal čas k jeho obřízce, dali mu jméno Ježíš, které dostal od anděla dřívě, než jej matka počala.

L 2,21

První den nového občanského roku 1. leden je v naší církevní tradici spojen se jménem Ježíš. To jméno samo je ujištěním o Boží spáse, záchraně. Dalo by se říci, že je programem či plánem, ale zároveň již také uskutečněním, neboť Slovo se stává tělem. A právě to dává i pastýřům, kteří se od andělů dozvěděli o Kristově narození, jedinečnou možnost jít do Betléma a podívat se na to, co se tam stalo. A oni tuto příležitost (i když jsou to jen obyčejní pastýři) nepropasou a jdou, dokonce spěchají, aby se o tom na vlastní oči přesvědčili. Slova andělské zvěsti je ale vedou nejen ke spatření toho děťátka položeného do jeslí, ale také k vlastnímu svědectví, nad kterým žasnou všichni, kteří je slyší, a Marie to všechno zachová ve svém srdci. Ani pastýři však z Betléma neodcházejí s prázdnou, ale naplněni radostí a vděčností. Oslavují a chválí Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Je to známý, docela prostý vánoční příběh, který je však i pro nás výzvou a nasměrováním na počátku toho letošního léta Páně 2017. Tak, jako kdysi pastýři spolehli na andělskou zvěst, smíme se dnes chopit vlastních slov Pána Ježíše Krista, který nám připomíná, že nestačí jeho slova jen slyšet, ale také je třeba je plnit. Jestliže tedy říká, že cokoli jsme učinili jednomu z jeho nepatrných bratří, učinili jsme jemu, pak jde o to, abychom ten známý obraz z vánočních betlémů, kdy se všich-

ni hrnou se svými dary k jesličkám, přenesli i do svého každodenního života v novém roce. Vánoce přece nejsou jen idylickou vzpomínkou na minulost, ale jako každé opravdové svátky jsou zpřítomněním toho, co Bůh nejen vykonal, ale koná i dnes. A také toho, co zaslíbujeme a čemu máme jít vstříc. Je důležité, čemu nebo komu nasloučáme a čemu nebo komu jdeme vstříc. Dnešní technika některé věci jen ještě víc umocňuje. A navzdory tomu, že lidé mají přístup k velkému množství informací včetně evangelia, umožňuje i to, aby se někteří uzavřeli v bublině, ve které si jen vzájemně notují a utvrzují se spíše v sobeckém strachu než v laskavé a odvážné otevřenosti.

Tohle nebezpečí samozřejmě hrozí i nám křesťanům. Ne, jistě nejde o to malovat věci narůžovo, to nedělali Boží proroci ani Pán Ježíš Kristus. Ale stejným, ba možná ještě větším pokušením je, jak se říká, malovat čerta na zeď. Kristovy betlémské jesle i jeho golgotský kříž jsou ze stejného dřeva, patří k sobě. Jesle i kříž jsou vlastně znamením našeho lidského odmítnutí přijmout v Ježíši toho Bohem zaslíbeného a poslaného Spasitele, Zachránce. To je pravda, kterou si musíme přiznat. Ale podobně, jako ten krmelec pro dobytek se pro pastýře stal trochu překvapivým poznávacím znamením Božího Syna, stává se

také Kristův kříž pro nás znamením Boží lásky silnější než zlo a smrt i branou k novému životu.

Vstoupit do nového roku v Ježíšově jménu tedy znamená i pro nás symbolicky cestu od jeslí ke kříži.

Pán Ježíš říká, že cesta za ním, cesta do Božího království, je úzká, a tak i v tom novém roce jistě nebudeme zažít jen samé chvíle radosti, ale také okamžiky, kdy budeme v úzkých a kdy nám bude úzko. Ale i tehdy, a možná zvláště tehdy budeme moci díky Kristově kříži, který se stal branou ke vzkříšení, zakoušet jeho přítomnost a blízkost.

A pak je tu ještě jedna velice důležitá skutečnost spjatá s Ježíšovým jménem. Pán Ježíš říká, že kdekoli se sejdou byt' jen dva nebo tři v jeho jménu, tam je on sám uprostřed nich. Setkání věřících v Ježíšově jménu spjaté s tak jasným zaslíbením jeho přítomnosti, to je přece úžasná výsada a dar, který by nás nikdy neměl přestat naplňovat vděčností. Vždyť tohle zaslíbení se netýká jen bohoslužeb ve sboru, ale třeba i každodenní modlitby v rodině. Ale nezapomeňme, nestačí to jen vědět, je třeba to činit. A tak nám všem do nového roku 2017 přeji, abychom tomu, co nám Bůh v Ježíši Kristu daroval, připravil a zaslíbil, v síle jeho Ducha dokázali kráčet vstříc.

Štěpán Klásek

Pane Ježíši Kriste, na počátku nového roku
prosíme o vedení tvým Duchem na všech cestách,
které nás v něm čekají.

Kéž ti jsme nablízku ve chvílích radosti a vděčnosti,
ale kéž smíme zakoušet tvou přítomnost i ve chvílích bolesti a zkoušek.

Kéž ti ve všem kráčíme s důvěrou vstříc,
tak jako nám nebeský Otec vyšel vstříc svou láskou v tobě. Amen.

Cestou ...

Dokončení ze str. 1

překladech z hebrejských a řeckých originálů, ale i méně známé podněty, například z oboru psychoanalýzy duševně nemocných, které nalezly později ohlasy dokonce ve světové psychiatrii.

Jak již bylo řečeno, ne vše je z díla Karla Farského dnes živé, beze zbytku závazné; například v práci Stvoření, kde usiloval smířit vědu a víru, i jinde, najdeme mnohé poplatné své době. Ostatně ani slova Ježíšova nemůžeme vytrhávat z kontextu evangelií psaných ne jím, ale jeho stoupenci. Tato slova byla namířena

do konkrétních situací, upravena dle konkrétních zájmů, dobově podmíněna; slova, jež si mnohdy i odporují. Nicméně nebudeme těmi nejvčetnějšími pokračovateli Farského práce, použijeme-li právě jím uplatňované kritické metody? Možná ne zcela totožné, dělí nás přece jen dlouhých devadesát let, ale princip je stejný. Rovněž tak naléhavost, nutnost neúnavné práce i totožný apologetický kontext nelehké doby.

A prosím, mějme odvalu. Stejnou odvalu a opravdovost. A lásku. Tyto hodnoty jsou z dlouhodobého hlediska neměnné. Pusťme se tedy do díla, milí přátelé. To by si jistě přál i milovaný bratr Karel Farský. **KB**

Extenze 2017 - Svoboda

Vážení a milí, Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy a Náboženská obec Církve československé husitské v Praze na Vinohradech Vás srdečně zvou na 3. ročník obnovených přednášek pro veřejnost Extenze 2017. Rok 2017 je rokem 500. výročí světové reformace, proto budou přednášky tentokrát na téma Svoboda, které s výročí reformace úzce souvisí a do kterého nás 18. ledna uvede děkanka HTF UK doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D., první přednáškou „Martin Luther o svobodě křesťana. K výročí německé reformace“. Další přednášky nás pak zavedou do tématu svobody v širších souvislostech myšlení i života, minulosti i současnosti.

Setkávat se budeme vždy ve středu od 19 hodin ve Farského sále Husova sboru na Vinohradech (Dykova 1, Praha 10). Další informace naleznete na webu: www.hs-vinohrady.cz a htf.cuni.cz.

Případně na facebooku: www.facebook.com/ccshvinohrady a www.facebook.com/htf.cuni **FS**

Křesťané, válka a Chelčický III.

Pokračování z minulého čísla

„Protože Apoštol neučí tělesným bojům, ježto je samí krvaví lidé umějí kvůli svárům vésti a duše lidské v nich hynou na zatracení, ale učí těm bojům, v nichž se duše v pravdě zachraňují od zatracení.“ Pavlovu řeč Chelčický pojímá jako napomenutí k „bojování s vlastním tělem“, přičemž ale nejde o podobu středověkého umrtvování těla, k němuž samozřejmě Chelčický nenažívá. Skutečný boj a násilí jsou pro něj prokleté, protože uvádějí duše do zatracení.

Jediný boj je zápas o to, stát se pravým křesťanem podle následování Kristova vzoru v evangeliích. Stejným způsobem argumentuje i proti trestu smrti.

Chelčickému se představa vlastní spásy člověka se zabíjením druhých lidí naprosto rozchází. V případě jakékoliv krivdy nastává povinnost trpělivého snášení zlého. Příkaz nenásilí se nevztahuje pouze na jednotlivce, protože platí jako závazná norma pro celou církev Kristovu. V Sítí víry se píše: „A ponevadž vždy do soudného dne zavázána jest církev Kristova, aby v trpělivosti vládla duši svou a přemáhala bezpráví skrze trpělivost...“ Plnění příkazu nenásilí Chelčickému reprezentuje právě církev prvotní. V traktátu O trojím lidu jí dává za vzor: „... Kristus... Ten jsa v těle, posvětil sedmdesát a dva kněží... Kterí naplnili svým kázáním okresek zemský... bez moci světské... Když se na ně sebrali knížata a králové, místo všech štítů i pušek modlili se k Bohu...“

Chelčického vlastní pohled na církevní dějiny a jeho interpretace starocírkevních autorit pak hrají v jeho odmítnutí násilí další rozměr,

v tomto případě velice aktuální. V diskusi s teologi husitských Čech, kde tématem je oprávněnost války, se Chelčický střetne s argumenty, které husitům poskytli Augustin, Řehoř, Tomáš Akvinský a celá církevní tradice. Válka a boj jsou dovoleny v případě legitimity člověka, jenž válku vyhlásuje, oprávněnosti záměru, s nímž je válka vedena, přičemž spravedlivá je pouze obrana a snaha o mír. Nakonec potom náležitost způsobu vedení války. Husité se zde pohybují, až na jedno období v dějinách radikálů na Táboře, v mezích církevních autorit.

Chelčický naráží na několik diskusí, například s Jakoubkem ze Stříbra. Ve své Replice proti mistru Rokycanovi popisuje genezi celého sporu: „Také tvůj mistr Jakub, když mě kacířoval pro moc v svém pokoji v Betlémě, řekl jsem mu, když ta moc právě u víře stojí podle tvé řeči, máš-li zprávu v evangeliu k svým skutkům, k bojům a k jiným ukrutenstvím, řekl „nic“, ale staří svatí to praví... Sv. Řehoř dí: Zapovídá se tímto příkazem nezabíješ... Tež sv. Augustýn: Rytíř, když poslouchaje moci, pod níž správně postaven jest, zabije člověka, nežádáním města svého zákonem vraždou vinen nebude.“

Chelčický vychází z Kristova zákona jako základní a dostačující normy, jež je nadřazena církevní tradici, která je opomíjitelná, je-li s touto normou v rozporu. Pro Chelčického církevní tradice platí a je hodnověrnou a příkladnou pouze, když je ve shodě se zákonem Kristovým. V případě dovolenosti války jsou Augustin a svatý Tomáš s Kristovými slovy v rozporu, je nutné tedy podobnou argumentaci vyloučit. **Jan Rokyta**

Pokračování příště

Festival teologie IV.

Fenomén náboženské konverze a jeho praktické přesahy v činnosti duchovního

Příspěvek vyslovený na konferenci Kontexty husitské teologie, upravený pro Český zápas

Již dva tisíce let doprovází křesťanskou církev fenomén náboženské konverze ve své jedinečné podobě. Náboženské obrácení ke křesťanství, definované pro potřeby tohoto příspěvku, odkazuje zejména k novozákonnímu pojmu *metanoein*. Podtrhuje především aspekt změny rozhodnutí v souvislosti s pokáním, vyvolání roztržky sama se sebou, a tím překonání sebe sama a znovuzrození. Představuje nové bytí ve změně, což není lineární pohyb v čase, ale konkrétní cesta, na kterou jako první vykročil z hrobu ke vzkříšení v eschatologickém čase Ježíš Kristus. Toto obrácení následně zasahuje do lidské existence a z psychologického hlediska proniká nejen do jádra osobnosti, ale proměňuje všechny aspekty lidského života na emocionální, morální, sociální i intelektuální úrovni.

PŘÍLEŽITOST K OBRÁCENÍ

V životě člověka přicházejí citlivé životní situace, které mohou být doprovázeny určitými formami náboženského obrácení. Období, ke kterým řadíme dospívání, sňatek, vstup do profesního života či odchod stáří, by měla být považována za příležitosti k obrácení. Pastorační postupy by pak měly toto období zohledňovat a přizpůsobovat se jejich specifikům. Zejména kazatelé, faráři a další duchovní pracovníci, kteří mohou v rámci svého povolání přicházet do kontaktu s fenoménem náboženského obrácení, by měli porozumět všem aspektům tohoto jevu v současné společenské situaci a způsobům, kterým zasahuje do lidské existence. Neboť katechumenát vrcholící křtem je zásadním, avšak úvodním vykročením na cestu následování Krista.

V první řadě je osobnost obráceného jedince a její celistvost se svými typickými charakteristikami vystavena změnám v důsledku nové náboženské identity. Nově získanou náboženskou příslušností se do jisté míry mění směřování života člověka jak na individuální, tak na sociální úrovni. Struktury osobnosti, na které působí vrozené dispozice, nevykazují takovou náhynost ke změně, jako složky vyvíjející se v součinnosti s vnějšími vlivy. To jsou mezi jinými postoje, pocity a identita, která ovlivňuje i vnímání smyslu života. Ovšem nejen jádro osobnosti, ale i sociální role a pozice konvertity ve společnosti se proměňuje a on tak vstupuje do společnosti, které mu přináší nové zkušenosti. Na obrácení reaguje rozličným způsobem nejužší i širší rodina a blízké i vzdálené sociální okolí. Mezilidská vzájemnost nového církevního společenství přináší jedinci prožitky socializace dosud nepoznaných kvalit, ve kterém rozvíjí své druhotné vlastnosti člověka. A to na specifické úrovni založené na zkušenosti křesťanského společenství, neboť v samotě Duch nebytuje, ale

přináší radost pouze v mezilidské vzájemnosti. Lidé, kteří o konverzi rozmyšlejí či ji právě prožívají, případně pociťují určitý druh náboženské zkušenosti, která jim není srozumitelná, hledají prostřednictvím církve a jejích představitelů uspokojivé vysvětlení své aktuální situace. Důležitá je především trpělivost, kterou by měl duchovní v počáteční fázi takovým jedincům věnovat. Podstatné je též vytvoření „bezpečného prostředí“ a otevřenosti, kde se jedinci dostává spíše odpovědi, než kde vznikají další otázky. Konvertité mohou čelit svému studu či pochybnostem a duchovní by měl být připraven na jejich pocity strachu a nejistoty reagovat laskavě, bez ironie či opovržení.

OTEVŘENOST A AUTENTICITA

Přicházející konvertita může svými dotazy prověřovat víru nebo se dotýkat citlivých a nezodpovězených otázek samotného duchovního. I zde je na místě otevřenost a autenticita proti vlastní domnělé neomylnosti. Zejména první fázi konverze, vyznačující se horlivostí a nejzávažnějším odmítnutím dosavadního života, může doprovázet zvýšená úzkostnost při dodržování „nových pravidel“ a fanatický či ideologický přístup. Zde je úkolem duchovního uvádět věci na pravou míru a věst obráceného správnou cestou k hlubšímu prožitku víry, který je s to vyrovnat se s krizemi a paradoxy dosavadního života a nově přijatého náboženství. Jsou ovšem i cesty, kterými by se pastorační dialog ubírat neměl. Za nevhodné jsou obvykle považované hodnotící soudy a odpovědi, které mohou konvertitu zranit především v kontextu etické autority duchovního. Také vysvětlující odpovědi, které názor duchovního staví do role názoru absolutního, vyšetřující dotazy nerespektující konvertitovu autonomii či zástupné odpovědi, hledající rychlá autoritativní řešení nastalé situace. V zásadě nelze duchovnímu doporučit předkládání vlastních subjektivních struktur a cest. Vhodnější je v rozhovoru nabízet smysluplné prvky komunikace v podobě naslouchání, otevřenosti a korektivní zkušenosti, díky kterým konvertita dospěje k vlastnímu sebepoznání.

Jde-li o duševně zdravého jedince a náboženská konverze není výstředním oživením labilního způsobu života, přirozeně se takový člověk od vazby na duchovního oprostí. Řada psychologických výzkumů však poukazuje na fakt, že ke konverzi v některých případech inklinují lidé s křehkou osobností, se zvýšenou mírou emoční nevyrovnanosti či uplatňující dogmatická a rigidní pravidla v každodenním běžném životě. Tyto poznatky nemají za cíl konvertitu poškodit, naopak jsou užitečné k ohraničení vlastních kompetencí duchovního. Neboť není účelem pastýřské péče nahrazovat psychologickou, psychotherapeutickou či dokonce psychiatrickou pomoc.

Každý z těchto oborů má odlišné pravomoci a jen hrstka vybraných jedinců je dokáže vzájemně propojit díky své profesní výbavě. Základní vlastností profesionála je poznat, kde se jeho odborné dovednosti blíží hranicím a umět erudovaně směřovat k odborníkovi s požadovanou kompetencí. To platí pro poskytování duchovní, ale i psychologické či psychiatrické péče, která se dotkne svých limitů v oblasti osobní spirituality klienta či pacienta. Pastorační pracovník se ve své profesi zaměřuje na činnosti společenství, kterými je realizováno poslání církve. Pracuje především s normálními jedinci, kteří mohou odpovídat i širší normě zahrnující určité osobnostní výstřednosti, ovšem v zásadě bez psychopatologických rysů. Duchovní mohou čerpat i z nové vědní disciplíny oboru pastorační teologie, pastorační psychologie, která aplikuje psychologické a psychotherapeutické principy do pastorační praxe. Psycholog se zaměřuje na psychologické aspekty lidského bytí a pomáhá svému klientovi řešit úpravu vztahů, které mu mohou ztěžovat spojení s bližními i s Bohem. Díky psychodiagnostickým metodám je schopen odhalit případný výskyt psychopatologických jevů a zjištěnou nemoc léčit či klienta směřovat k jinému odborníkovi. Tím je především psychiatr, který využívá metody medicínské diagnostiky a biologické léčby a psychiku ovlivňuje zejména skrze tělesnou stránku člověka, nejčastěji psychofarmaky. Každý ze zmíněných odborníků má své pole působnosti, přičemž v některých oblastech se překrývají, v jiných na sebe navazují. Zmíněná diferenciacie je podstatná nejen pro samotného člověka, který se na příslušného odborníka rozhodne obrátit, ale i pro zástupce jednotlivých profesí, neboť znát hranice svého povolání a uznat kompetence jiných vědních odvětví může přinášet v určitých situacích značný pocit úlevy.

DUCHOVNÍ RŮST KONVERTITY

Duchovní by si měl být v roli pastoračního pracovníka vědom své symbolické i sociální úlohy, která s sebou nese náboženskou autoritu. Konečný cíl představuje duchovní růst konvertity, pro nějž je podstatná nejen intelektuální či vědecká rovina pomoci, ale zejména svědectví křesťanského zjevení. Povoláním církve je skrze své hodnoty a duchovní charismata uzdravovat všechny formy mezilidského soužití. Obrací-li se na církevního představitele konvertita, měl by duchovní pracovat s vlastní schopností empatie, s vřocností a vlastní autenticitou. Duchovní však poskytuje i korektivní zkušenost v případě neobvyklých náboženských prožitků, které mohou obrácení doprovázet. Nadšení by mělo působit upřímně a zvolený přístup by měl spočívat ve vlídné podpoře a rozvoji konvertity.

PhDr. Eva Mašková, Ph.D.

Zprávy

Adventní benefiční koncert pro varhany v Klatovech - Základní umělecká škola Josefa Klíčky Klatovy uskutečnila kouzelné předvánoční vystoupení 15. prosince ve Sboru Dr. Karla Farského Církve československé husitské v Klatovech. Moc děkujeme mladým umělcům za krásný zážitek a všem návštěvníkům za účast a příspěvek do veřejné sbírky na opravu varhan. Děkujeme mediálním partnerům a všem, kdo se na organizaci koncertu podíleli. Požehnané Vánoce všem!
Rada starších

Dne 18. prosince proběhla v Husově sboru v Ústí n. L. bohoslužba s oslavou 60 let trvání svátosti manželské, tedy diamantové svatby, br. emeritního faráře Mgr. Miroslava Fiedlera a jeho paní Věry. Bohoslužby se zúčastnili nejen členové NO v Ústí nad Labem, rodinní příslušníci, ale i hosté z NO Teplice. Bohoslužbu společně sloužili vzácní hosté, bratr patriarcha dr. Tomáš Butta a biskup pražský doc. David Tonzar. Bratru Fiedlerovi a jeho paní ještě jednou přejeme vše dobré a pevně zdraví. Bratrům patriarchovi a biskupovi pražskému velmi děkujeme za návštěvu.
MK

Modlitby za životní prostředí
Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a připravuje Podvečer

modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu s kázáním Mgr. Lenky Ridzoňové. Toto ekumenické setkání se uskuteční v úterý 10. ledna od 18 hodin v přízemí kláštera Emauz, Praha 2, Vyšehradská 49.
JNE

Rozloučení s bratrem Čmerdou
Všem věřícím a přátelům oznamujeme, že dne 13. 12. 2016 odešel z tohoto světa ve věku 83 let Ing. Vladimír Čmerda.

Ty, kteří jej znali z jeho aktivního působení v církvi, prosíme jménem jeho rodiny i věřících NO Klatovy o tichou vzpomínku a modlitbu. Děkujeme Hospodinu za jeho život a dílo, které pro církev vykonal, a vyprošujeme pro něj světlo Kristovo na poslední cestě a život věčný. Rozloučení se zesnulým vykonáme o bohoslužbách k výročí založení církve v neděli 8. ledna od 9 hodin v modlitebně Sboru Karla Farského v Klatovech. Tomáš Procházka

Mikulášská Na Prádle

V neděli 4. 12. proběhla v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle Mikulášská pro děti i jejich rodiče. Jako každým rokem ji tradičně zahájil bohoslužbou vikář kostela Jan Židlický. Poté děti začaly volat Mikuláše. Ten nepřišel sám, ale byl doprovázen andělem a čertem. Mikuláš zaspívala Prázata koledy a písničky z pohádek. A pak nastala ta nejkrásnější chvíle. Před plným kostelem začal Mikuláš rozdávat dárky a děti se přestaly bát čerta. Jejich rozzářené oči vypovídaly vše. Z dalších akcí NO Malá Strana a Smíchov stojí za zmínku výstava 100 papírových betlémů v kostele Na Václavce na Smíchově, která se koná od 4. 12. 2016 do 5. 2. 2017 v pondělí, ve středu a v pátek od 15 do 16 h a v neděli od 14 do 16 h.
www.huskampa.cz MP

Koncert pro Nazaret

Šicí stroje, stoly na přípravu materiálu i šicí potřeby mají šanci získat klienti sociálně terapeutické dílny Nazaretu v Borovanech. Potřebné peníze by mohl přinést Tříkrálový benefiční koncert. Ten se uskuteční v sobotu 7. ledna 2017 od 18 hodin v Divadle J. K. Tyla v Třeboni. Vystoupí na něm nežánrová skupina Címbal Classic. MVF

Koncerty u sv. Mikuláše

- 2. 1. - 17 hodin
BACH, HÁNDEL, VIVALDI, MOZART
Concert for Organ and Orchestra
A. Bárta - varhany
Camerata Pragensis Orchestra
- 3. 1. - 17 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, GOUNOD
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmáneková - soprán
M. Laštovka - trubka
- 4. 1. - 17 hodin
BACH, MICHNA
Prague Brass Ensemble
J. Kalfus - varhany
World Christmas Carols
- 5. 1. - 17 hodin
BACH, HÁNDEL, VIVALDI,
SAINT-SAËNS
Saint Nicholas Chamber Soloists
M. Hanzal - varhany
M. Bauerová - soprán
F. Bílek - trubka
- 6. 1. - 17 hodin
BACH, VIVALDI, MOZART, DVOŘÁK
Vivaldi Orchestra Praha
V. Návrat - barokní housle
Y. Škvárová - mezzosoprán (Inzerce)

Kněžské a jáhenské svěcení v Mirovicích

4. prosince v mirovicském kostele Jana Husa a Jeronýma Pražského proběhla bohoslužba, při které přijal bratr Karel Filip svátost kněžského svěcení a bratr Vojtěch Pekářík svátost jáhenského svěcení. Bratr biskup Filip Štojdl ve svém kázání upozornil na důležitý aspekt služby v církvi těmito slovy: „Budete posláni do světa, protože vás posílá Ježíš. O tom, jak těžká je tato služba, víte z Písma svatého. To nejdůležitější, co potřebujete, je láska. Milujete-li Ježíše, budete stále s ním.“
Text a foto redakce webu www.ccschlzen.cz

Vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů ÚUR ČČSH

Církev československá husitská vyhlašuje vyhledávací řízení na pozici referenta/referentky Odboru ekumeny a vnějších vztahů Úřadu Ústřední rady ČČSH jako zástup za rodičovskou dovolenou.

Kvalifikační předpoklady:

- členství v ČČSH,
- dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou, výhodou VŠ teologické vzdělání,
- plyná mluvená i písemná angličtina, výhodou je znalost dalšího jazyka,
- administrativní zdatnost, znalost MS Office (Word, Excel, Power point),
- přivítáme základní znalost administrace webových stránek (Wordpress).

Nabízíme:

- služební poměr na 1/2 úvazku (za rodičovskou dovolenou),
- práci v menším kolektivu v rámci Odboru ekumeny a vnějších vztahů a současně spolupráci v rámci celého Úřadu ÚR ČČSH,
- flexibilní podmínky pracovní doby.

Předpokládaný nástup od 1. března 2017. Žádost s životopisem zašlete do 20. 1. 2017 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

Z ekumeny

VOLBY VE SPOJENÝCH STÁTECH NÁBOŽENSKÝM PRIZMATEM (DOKONČENÍ)

Trump tyto výroky s gusem opakoval na svých shromážděních a že Hillary „nenávidí katolíky“ neopomenul zmínit ani na charitativním večírku katolické Nadace Alfreda E. Smithe za účasti newyorského kardinála Timothyho Dolana. Nutno ale dodat, že zvláště u katolíků koncentrovaných na Středozepadě hrálo náboženské vyznání voličů jistě menší roli než Trumpův ekonomický apel. Na bílé katolíky z dělnických vrstev v Pensylvánii, Michiganu, Minnesotě nebo Wisconsinu tvrdě dopadla ekonomická krize z roku 2008 a Donald Trump je tak oslovil svým slibem o návratu pracovních příležitostí do této oblasti. Clintonová tyto obavy nedokázala reflektovat a ve své kampani je ignorovala stejně, jako ignorovala pozvání z University of Notre Dame.

Židé a muslimové

Jestliže se Donaldu Trumpovi podařilo triumfovat mezi evangelikálními voliči a přesvědčit větší množství těch katolických, propadl naopak u voličů židovského vyznání – a s největší pravděpodobností i u muslimů. Mezi židovskými voliči získal pouze 24 %, tedy o šest procentních bodů méně než Romney v roce 2012, proti 71 % hlasů pro Clintonovou. Mezi muslimy se kvůli relativně nízkému počtu registrovaných voličů tohoto vyznání exit poll neprovádí, nicméně podle říjnového průzkumu se 72 % z nich chystalo hodit svůj hlas kandidátce demokratů a jen 4 % Trumpovi. O nepřízni amerických muslimů vůči Trumpovi vypovídá také úspěšná iniciativa na překonání jednoho milionu registrovaných voličů, která vznikla v reakci na riziko jeho prezidentství. Je pravda, že obě tyto skupiny jsou v moderní historii více nakloněny demokratům a jiný kandidát by to téměř jistě nezměnil. Způsob vedení Trumpovy kampaně, kandidátovy výroky a hlavně aktivity jeho hlasitých příznivců však mezi americkými židy a muslimy vyvolaly obavy. Extrémistické kruhy sdružené kolem tzv. „alternativně pravicových“ médií, které Trumpa podporovaly, rutinně obviňovaly jeho kritiky z příslušnosti k židovskému spiknutí či ze sympatií k teroristům. Desítky liberálních novinářů židovského a muslimského původu hlásily, že jim z Trumpova tábora chodí výhrůžky smrti, a republikánský kandidát sám proslul problematickými prohlášeními hraničícími s islamo-fobií a antisemitismem. Jak už bylo zmíněno, navrhoval zákaz přijímání uprchlíků a imigrantů muslimského vyznání, a kupříkladu ve twitterové konverzaci s komikem Jonem Stewartem neustále poukazoval na jeho židovský původ. Jako šéfa své kampaně a později hlavního стратега svého prezidentství navíc jmenoval S. Bannona, zakladatele ultrapravicového serveru Breitbart. V reakci na Trumpovo vítězství se američtí muslimové a židé rozhodli prohloubit vzájemnou spolupráci v boji proti nenávisti, jejíž nárůstu se nyní obávají, a založili celonárodní zastřešující organizaci sdružující náboženské vůdce z obou komunit, Muslim-Jewish Advisory Council.

František Kalenda, www.christnet.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

SLOVO SE STALO TĚLEM

Nahrad'te symboly písmeny podle následujícího klíče:

◆ = A	☎ = Í	♣ = S
♠ = Á	● = J	♣ = Š
♣ = B	⊕ = L	♠ = T
◆ = D	⊕ = M	♠ = V
♣ = E	♣ = N	♠ = Y
♠ = H	⊕ = O	♠ = Z
♣ = CH	⊕ = P	
♣ = I	♣ = R	

(Řešení z čísla 51: Andělova ruka, navíc malé okénko, krajková záclonka, prodloužené okno, Josefův rukáv.)

Jana Krajčříková

